

A Központi Statisztikai Hivatalban az elmúlt évek során megszilárdult az a nézet, hogy a szervezet csak akkor képes a külső és belső érdekhordozók által támasztott igényeknek, kihívásoknak megfelelni (növekvő felhasználói igények vs. folyamatosan csökkenő költségvetés), ha tudatosan menedzselt középtávú, stratégiai szemléletű fejlesztési programot indít, amelyben a hivatal különböző területeit érintő fejlesztési tervek egy kerek egészé alakulhatnak. Az azokról való döntés, illetve a prioritások felállítása átlátható, tervezhető feladatokat eredményez.

Ennek érdekében a KSH a 2005-2008 közötti periódus után 2009-ben kiadta a következő négy évre (2009-2012) vonatkozó Stratégiáját. Ebben meghatározta az elérni kívánt célokat, köztük a **KSH alaptervékenységét jelentő adat-előállítás módszereinek hatékonyságnövelését**. A bemutatásra kerülő intézkedések hatása azonban 2009. naptári év vonatkozásában még nem számszerűsíthető, mivel mindegyikük hosszabb távon fejti ki hatását.

Folytatódott a **programalapú tervezési rendszer** működtetése, amely a közigazgatási szervezetek között kiemelkedő részletességgel mutatja be a hivatal által elvégzendő feladatok erőforrás igényét. E módszertan segítségével a KSH feladatainak ellátásához szükséges emberi és pénzügyi erőforrások felhasználásának tervét (a KSH éves munkaprogramját) alulról építkezve minden évben elkészítjük. A programok felelősei és közreműködői által készített, a költségvetési forrásokkal szigorúan összehangolt tervek biztosítják a hivatal minden, egyedileg azonosítható feladatának szakmai és pénzügyi szempontú áttekinthetőségét. A hasonló elvek mentén rögzített tényadatok összevethetővé teszik az erőforrás-felhasználást az előre tervezettel.

A munkaprogram tartalmát és a feladatokhoz rendelt erőforrásokat minden évben publikáljuk. Továbbá a keletkező tényadatok alapján minden évben részletes elemzést adunk közre a KSH működéséről. Mindezen anyagok és a stratégiai dokumentumok elérhetőek a következő weboldalunkon:

http://portal.ksh.hu/portal/page?_pageid=37,595444&_dad=portal&_schema=PORTAL

- - -

Az időarányosan végrehajtott hatékonyságjavító intézkedések a 2009. évben a következők voltak:

1. Lakossági adatgyűjtések mintáinak harmonizálása, lakossági összeíró hálózat koncentrációja, mobileszközös adatgyűjtési technikák bevezetése a lakossági adatgyűjtésekben (folyamatban illetve tervezés alatt).

E három feladat középtávú, egymással összefüggő végrehajtása rendkívüli körültekintést igényel a módszertani problémák miatt. A lakossági adatgyűjtések mintáinak harmonizálása oly módon történik meg, hogy a lakossági felvételek a mostaninál kevesebb számú településen, kisebb költségekkel folytatódjanak majd tovább. A mintaharmonizáció mellett a lakossági összeíró-hálózat koncentrációja

és mobileszközökkel történő ellátása e fokozatos átállást igénylő középtávú intézkedéscsoport másik két tagja. Ezek hatékonyságjavító eredményei egyértelműek lesznek: az átmeneti időszakot követően kisebb létszámmal, költségekkel és lényegesen gyorsabban lehet majd a lakossági (illetve interjú típusú) adatgyűjtések információit publikálni és tovább hasznosítani, mivel az adatrögzítés közvetlenül elektronikusan történik meg, kiváltva a papír alapú adatfelvétel elektronikus rögzítésére használt munkaerőt.

2. Egységes Adatfeldolgozó Rendszer kialakítása

Az Egységes Adatfeldolgozó Rendszer (EAR) megteremtése olyan informatikai rendszer létrehozására és bevezetésére irányul, amelynek használatával az adatfeldolgozási feladatokat a statisztikusok közvetlenül, a jelenleg alkalmazott informatikai programozás igénybevétele nélkül végrehajthatják. A fejlesztés 2008-ban indult és 2010 második felében zárul le. Jelentősen átalakítja azokat a feldolgozási folyamatokat, amelyek során a begyűjtött adatokból publikált adatbázisok lesznek.

3. Elektronikus adatgyűjtés kiszélesítése

A projekt célja az, hogy minimális kockázat mellett megteremtse azt az informatikai eszközzel, és annak hatékony működtetésére alkalmas szervezeti és munkakörnyezetet, mely lehetővé teszi a KSH számára, hogy az intézményi, postai adatgyűjtéseket elektronikusan hajthassa végre. Ez a rendszer 2011. közepére készül el, 2009-ben a projekt megtervezésére és az ELEKTRONIKUS KÖZIGAZGATÁS OPERATÍV PROGRAM KÖZIGAZGATÁSI SZOLGÁLTATÁSOK ELEKTRONIZÁLÁSA (EKOP-1.A.1) támogatás megpályázására került sor. Az új rendszer teljesen átalakítja a jelenleg még mindig erősen papíralapú adatbeviteli, ellenőrzési feladatokat az intézményi adatgyűjtések esetében, kiváltva a papíralapú adatrögzítés munkaerőigényének jelentős részét.

4. Adminisztratív adatforrások, nyilvántartások szélesebb körű statisztikai célú hasznosítása

Az adminisztratív adatok hatékonyabb hasznosítása érdekében középtávon két fő terület fejlesztése szükséges: a hasznosítható adminisztratív adatforrások hatékony felhasználásának kiterjesztése és az adatminőség javítása. Ennek érdekében a következő fejlesztési tevékenységeket szükséges megtenni: az igényeknek megfelelően minél több adminisztratív adatforrás bevonása a statisztikába, a statisztikai és adminisztratív adatforrások elektronikus összekapcsolásának támogatása, az adminisztratív adatforrások minőségjelentésének kialakítása, a statisztikai és adminisztratív adatforrások konzisztenciájának javítása, felvilágosító, tájékoztató előadások, beszélgetések rendezése a hivatalon belül és a közigazgatás szervezetei számára. A feladatok elvégzése 2009-ben elkezdődött a meglévő adatforrások körének összegyűjtésével és értékelésével, illetve az adminisztratív adatokkal kiváltható adatgyűjtések körének felmérésével. A feladatok folyamatban vannak, a tervezést

követően 2010 második felében illetve 2011. évben indulnak meg a technikai fejlesztések.

5. Adatszolgáltatói terhek mérése, nem hasznosuló statisztikai adatok kiszűrése és a kapcsolódó adatgyűjtések befejezése

Az Európai Bizottság ambiciózus stratégiára tett javaslatot a vállalkozásokra és a lakosságra háruló, a közigazgatás működtetéséből eredő költségek mérése és az adminisztratív terhek csökkentése céljából az Európai Unióban. A 2007-ben indított uniós cselekvési program az adminisztrációs terhek 25%-os csökkentését irányozza elő 2012-ig. Magyarországon az *1058/2008. (IX. 9.) Korm. határozat a piaci és nem piaci szereplők adminisztratív terheinek csökkentésére, valamint az eljárások egyszerűsítésére és gyorsítására irányuló kormányzati programról* határozta meg az uniós elvek érvényesítését.

A program arra hivatott, hogy megállapítsa, és felszámolja az indokolatlan adminisztratív terheket. A különböző országokban végzett számítások azt mutatják, hogy a közigazgatás okozta adminisztratív terheknek csak 1-2 %-a származik a statisztikai feladatokból, ugyanakkor a felhasználók a valóságnál többnek érzékelik a statisztika okozta adminisztrációs feladatokat.

Ezért a 2009-ben elindított program azon túl, hogy az ún. Sztenderd Költségmodell (Standard Cost Model) alkalmazását vezeti be és kitűzi a nem hasznosított adatok gyűjtésének befejezését, az adatszolgáltatói kapcsolatok javítására is figyelmet fordít. 2009-ben a tervezési szakasz kezdődött el, a fejlesztések 2010-ben indulnak.

Budapest, 2010. január